

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/2/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519201007
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7519201007.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Maruščáka a členov senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a JUDr. Jany Dudíkovej vo veci starostlivosti súdu o mal. V. S. nar. XX.X.XXXX, bývajúceho s matkou, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa rodičov: V. S. nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej vo M. č. XX a W. S. nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho na A.Š. ul. č. X v K. v konaní o zvýšenie výživného od odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie z 18.9.2020 č. k. 9P/41/2019 - 130 takto

rozhodol:

M e n í rozsudok v napadnutom výroku o dlžnom výživnom tak, že dlžné výživné 400,43 Eur od otca pre mal. V., ktoré vzniklo za obdobie od 13.2.2019 do 30.9.2020, je otec povinný zaplatiť matke maloletého do 60 dní od doručenia rozsudku.

odôvodnenie:

1. Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zvýšil výživné od otca pre mal. V. na 50 Eur mesačne od 13.2.2019, ktoré ho zaviazal prispievať matke maloletého vždy do 20. dňa v mesiaci vopred, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č.k. 9P/128/2016-51 zo dňa 22.6.2016 v časti výživného. Dlžné výživné pre maloletého V. za obdobie od 13.2.2019 do 30.9.2020 vo výške 416,42 Eur zaviazal otca zaplatiť matke maloletého do 60 dní od doručenia rozsudku a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Proti výroku o dlžnom výživnom podal v zákonnej lehote odvolanie otec s návrhom, aby ho odvolací súd zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie, pretože nesprávne vypočítal dlh na výživnom a určil neprimeraný spôsob na jeho zaplatenie. V tejto súvislosti uviedol, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kde už nie je pracovne zaradený, nevlastní žiaden majetok, z ktorého by vedel zaplatiť dlžné výživné v určenej 60 dňovej lehote naraz. Posunulo by sa to tak do roviny exekúcie, preto žiadal, aby mohol dlžné výživné zaplatiť v splátkach po 20 Eur mesačne, ktoré by nemali na jeho pomery až taký negatívny dopad. Má výhrady aj ku výške dlhu na výživnom, pretože v skutočnosti prispieval matke 30 Eur mesačne od 1.1.2019 do 31.12.2019 a nie minimálne výživné, ktoré súd odpočítal z dlhu.

3. Matka maloletého vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla potvrdiť napadnutý výrok rozsudku ako vecne správny. Potvrdila, že otec jej do nástupu na výkon trestu prispieval 90 Eur raz za tri mesiace, t.j. 30 Eur mesačne, čo aj súdu uvádzala v priebehu konania. Trvá na tom, aby jej bolo dlžné výživné zaplatené naraz z dôvodu nárastu nákladov na maloletého. Skutočnosť, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody nie je ospravedlňením, aby si nemusel plniť svoje základné povinnosti voči maloletému.

4. Otec vo vyjadrení zopakoval, že nemá finančné prostriedky na zaplatenie dlžného výživného naraz, preto bude dlh splácať. Nikde v zákone nie je podľa neho napísané, že musí dlh zaplatiť naraz v hotovosti. Každý podľa neho spláca podľa svojich možností.

5. Výrok rozsudku o zvýšení výživného nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť, preto nebol predmetom odvolacieho konania (§ 367 ods. 2 CSP).

6. Z odôvodnenia napadnutého výroku rozsudku je zrejmé, že súd prvej inštancie určil dlžné výživné ako rozdiel zvýšeného výživného 50 Eur od podania návrhu 13.2.2019 do 30.9.2020 a minimálneho výživného za dané obdobie. Uviedol že za obdobie od 13.2.2019 do 30.6.2019 vznikol otcovi dlh vo výške 21,92 Eur mesačne (v tomto období bolo minimálne výživné 28,08 Eur), čiže za 4 mesiace a 16 dní vo výške 100,16 Eur. Za obdobie od 1.7.2019 do 30.6.2020 (keď bolo minimálne výživné 28,79 Eur mesačne), vznikol otcovi dlh 12 x 21,21 Eur, čiže 254,52 Eur. Za obdobie od 1.7.2020 do 30.9.2020 (keď bolo minimálne výživné 29,42 Eur) vznikol dlh 3 x 20,58 Eur, čiže 61,74 Eur. Celý dlh vo výške 416,42 Eur (100,16 Eur + 254,52 Eur + 61,74 Eur) zaviazal otca zaplatiť matke do 60 dní od doručenia rozsudku.

7. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 388 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

10. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal napadnutý výrok rozsudok súdu prvej inštancie, aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom § 66 CMP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že napadnutý výrok rozsudku je potrebné zmeniť podľa § 388 CSP, lebo nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie. Odvolací súd posúdením všetkých relevantných skutočností týkajúcich sa napadnutého výroku rozsudku dospel k záveru, že súd prvého stupňa síce posúdil skutkový stav podľa správnych zákonných ustanovení, ale nesprávne určil dlžné výživné. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že rodičia maloletého sa v odvolacom konaní zhodli, že otec si v roku 2019 plnil svoju vyživovaciu povinnosť nad rámec určeného minimálneho výživného, a to vo výške 30 Eur mesačne. Keďže súd prvej inštancie vychádzal pri výpočte dlhu na výživnom len z minimálneho výživného za celé rozhodné obdobie, t.j. aj to, v ktorom otec preukázateľne platil viac, odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutom výroku o dlžnom výživnom tak, že túto okolnosť zohľadnil pri jeho výpočte. Za obdobie od 13.2.2019 do 31.12.2019 vznikol otcovi dlh vo výške 20 Eur mesačne, pretože miesto 50 Eur platil 30 Eur mesačne, čo za 10 mesiacov a 16 dní predstavuje v súhrne 211,43 Eur (alikvotná čiastka za 16 dní februára 2019 je 11,43 Eur). Za obdobie od 1.1.2020 do 30.6.2020, kedy nastúpil do výkonu trestu, vznikol otcovi dlh 21,21 Eur mesačne, pretože miesto 50 Eur mesačne platil len minimálne výživné vo výške 28,79 Eur mesačne, čo za 6 mesiacov predstavuje v súhrne 127,26 Eur. Za obdobie od 1.7.2020 do 30.9.2020 vznikol otcovi dlh 20,58 Eur mesačne, pretože miesto 50 Eur mesačne platil len minimálne výživné 29,42 Eur mesačne, čo v súhrne za 3 mesiace predstavuje 61,74 Eur. Dlžné výživné tak predstavuje 400,43 Eur (211,43 Eur + 127,26 Eur + 61,74 Eur) a nie 416,42 Eur ako nesprávne vypočítal súd prvej inštancie.

11. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

12. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že zákonnou lehotou na plnenie sú tri dni, ktoré plynú od právoplatnosti rozsudku. Súd môže len v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu, prípadne splátky peňažného plnenia, a to sám nezávisle na návrhu účastníkov konania, pričom takúto výnimku zo splatnosti musí odôvodniť úvahou, či povolenie takejto výhody je vhodné so zreteľom na pomery toho, komu sa povinnosť plnenia ukladá, na výšku prisúdeného nároku alebo na iné okolnosti prípadu. Súd je povinný prihliadať na postoj povinného k plneniu, ako aj na to, či povolenie takejto výhody nebude mať ťaživý dopad na oprávneného, prípadne či je možné od neho spravodlivo žiadať strpenie plnenia v splátkach alebo v dlhšej ako zákonnej trojdňovej lehote. Zvláštnu pozornosť je vždy potrebné venovať povoleniu výhody splátok alebo dlhšej splatnosti v konaniach týkajúcich sa výživného, a predovšetkým

výživného pre maloleté deti, ktoré nie sú schopné samé sa živiť, ktoré je okrem iného prednostnou pohľadávkou so zreteľom na naliehavosť potreby, ktorej výživné slúži.

13. Pokiaľ ide o otcom namietanú splatnosť dlhu na výživnom, odvolací súd nezistil žiadne výnimočné okolnosti, pre ktoré by ho bolo potrebné zvýhodňovať splátkami. Odvolací súd poznamenáva, že ide o výživné, ktoré už malo byť aj spotrebované a ani matka maloletého nebola pri uspokojovaní zvýšených potrieb mal. V. zvýhodnená splátkami a musela ich uspokojovať tak, ako postupne vznikali, preto od nej nemožno spravodlivo žiadať, aby otcovi v danej veci strpela výhodu splátok. Okrem toho, judikatúra (porovnaj nález ÚS ČR IV. ÚS 1181/07, rozsudok NS SR 3Cdo/236/2018) ustálila, že pokiaľ sa rodič úmyselným konaním, kvôli ktorému mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu až strate jeho príjmov, zbavil možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči oprávnenému dieťaťu v potrebnom rozsahu, nemožno túto skutočnosť pričítať na ťarchu tohto dieťaťa. Plnenie vyživovacej povinnosti je zákonnou povinnosťou otca, ktorá nevzniká rozhodnutím súdu, ale trvá počas celej doby existencie právneho vzťahu rodič - dieťa s tým, že súd určuje len jej rozsah, ak nie je plnená vôbec alebo v dostatočnom rozsahu, a to doby, kým dieťa nenadobudne schopnosť živiť sa samé. Pre úplnosť je potrebné dodať, že rozsudky o výživnom sú vykonateľné ich doručením (§ 44 CMP), čím zákonodarcu opätovne zdôrazňuje prioritu plnenia výživného vo vzťahu k iným záväzkom povinného. Pomery, na ktoré sa otec odvoláva, boli zohľadnené povolením dlhšej ako zákonom stanovenej 3 dňovej lehoty na plnenie s tým, že povolenie takejto výhody nebude mať na oprávnené dieťa a jeho matku tak ťaživý dopad ako by malo povolenie splátok v otcom navrhovanej výške 20 Eur mesačne.

14. O trovách konania odvolací súd nerozhodoval, nakoľko žiaden z účastníkov návrh na ich priznanie nepodal. (§ 396 ods. 1 CSP, § 57 CMP)

15. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je :

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.